

Heinrich Schuckmann

Programma In Festo Pentecostes

Rostochii: Pedanus, 1634

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn739726927>

Druck Freier Zugang

PROGRAMMA
IN
FESTO
PENTECOSTES.

Propositum

RECTORE

Academiæ Rostochiensis

HENRICO SCHUCKMANNO,

Juris Doctore & Professore.

ROSTOCHII,

Litteris JOACHIMI PEDANI Acad. Typog.

ANNO M. DC. XXXIV.

RECTOR
Academiae Rostochiensis
HENRICUS SCHUCKMAN,
Juris Doctor & Professor.

Lim in Veteri Testamento
circà præsens tempus (uti
sacræ testantur literæ) so-
lenni ritu agitabatur anti-
quum illud Pentecostes fe-
stum, quo Deus ter optimus
maxim9, ineffabili majesta-
te & gloriâ in excelso Sinai montis apice ap-
parebat, & propalàm Israëlitis omnibus astan-
tibus ac auscultantibus, Legem suam De-
calogo comprehensam, cœlesti voce animos
singulorū vehementer commovente, promul-
gabat; Ubi intensissimus buccinæ clangor, ful-
mineus in aëre fragor, horrenda q̄; audiebantur
tonitrua, ubi terribiles ignis flammæ, & flagran-
tia fulgura ex opacâ nube emicantia conspicie-
bantur, ubi torus mons ingenti conquassatus
motu

motu intremiscebat, & Vulcano quasi incensus
fumabat. Quocirca universa quoq; Israëlita-
rum turba magno percussi horrore ad Moſen
properabant, ſollicitè contendentes, ut munere
interceſſoris ſolus fungeretur, ne ipſi divi-
nam majeſtatem diutius intueri neceſſum ha-
berent, quia ſplendidiffimꝝ omnipotentis Dei
aſpectus, & vox ejusdem acerrima omnibus in-
tolerabilis videbatur. Hæc fuit quondam ma-
jeſtas glorioſæ vel potiùs terrificæ promulga-
tionis divinæ Legis. At nos hodierno die cum
totâ paſſim Eccleſiâ longè celebrius multoq; ju-
cundius recolimus feſtum, quo Deus Spiritus
Sanctus tertia S. S. Triadis perſona, ante annos
mille ſexcentos & unum, in igne non quidem
furoris, ſed ardentis charitatis, & ſonitu leniter
ſtrepentis auræ, ſuper Apoſtolos Hieroſolymis
ἐπιφανεῶς congregatos, & promiſſum Salvatoris
ſui cœlitùs præſtolantes, viſibili ſe effudit ſpe-
cie, eoſq; ſacratiffimis ſuis muneribus abundè
inſtructos, & varia linguarum idiomata edo-
ctos, ad magnalia Dei ubiq; prædicanda aptos
atq; idoneos effecit. Hic eſt dies ille Novi fœ-
deris opratiſſimus, quo non promulgata fuit li-
tera Legis occidentis, (ſicut ab Apoſtolo nun-
cupatur) quippè quæ adverſus cunctos morta-
les graviter detonat, ijsq; æternâ minitatur con-
dem-

demnationem; quum nemo prorsus perfectam
ei valeat præstare obedientiam; Sed suavissima
illa & gratiosa Evangelij doctrina, quæ conster-
natas & conturbatas mentes dulcissimè erigit
ac refocillat, in omnes orbis cardines longè la-
teq; divulgata est, virtute scilicet & efficaciâ æ-
terni hujus Spiritus, qui omnia in omnibus o-
peratur: De cujus personâ, officio, & beneficijs,
ad omnes homines, & præcipuè ad Ecclesiam
redundantibus, hiscè ferijs Pentecostalibus in
cœtu sacro, publicè differitur: quandoquidem
vera nostra sapientia & æterna salus in ortho-
doxâ ipsius, quemadmodum & Dei Patris ac
Filijs, agnitione unicè consistit: Spiritus Sanctus
enim est verus & substantialis ille Deus, qui u-
nâ cum patre & filio universum hoc mundi
theatrum ex nihilo affabrè fabricavit, omnes
creaturas visibiles & invisibiles stupendo planè
ac mirabili modo, efformavit, omnibusq; ani-
mantibus animam & vitam inspiravit: Siqui-
dè in primævâ rerum omnium creatione, at-
testante Mose, molem aqueam (cui terra erat
immersa, ex quâ digestâ & expolitâ res omnes
postea productæ fuerunt) fovebat & vivificabat,
non secus ac a vis incubando fovet ova, ijsq; vi-
talem impertit calorem: Neq; tantum ut mi-
rificum conditorem, sed etiâ ut omnipoten-

tem

tem omnium creatorum conservatorē ad præ-
sentem usq; diem se luculenter demonstravit &
manifestavit, ita ut meritò de ipso asseverari
possint, quæ de commentitio suo Jove cecinit
Horatius, quod sit

Gentis humanæ pater atq; custos:

— Qui res hominum ac Deorum,

*Qui mare & terras, variuq; mundum
temperat boris.*

In primis verò & præsertim immensus hic Spi-
ritus Dei divinam suam majestatem & poten-
tiam exferens, conspicuâ eam reddit in S. S. Ec-
clesiâ, quam inde à condito mundo omnibus se-
culis ac temporibus, verbo virtutis suæ, quod
per os Prophetarum & Apostolorum ubiq; gen-
tium disseminatū fuit, gratiosè vocavit & col-
legit; collectam igne favoris atq; amoris sui illu-
minavit; illuminatam perpetuò conservat ac
gubernat, eamq; umbrâ alarum suarū clemen-
ter tuetur, & contra omnes hostes potenter de-
fendit; ut portæ inferorum adversus eam non
prævalere queant. Hic est doctor veracissim9,
qui fideliter sibi adherentes in omnem ducit
veritatem: Est Spiritus sapientiæ, negligentiam
omnem repellens; Spiritus intellectus, diligen-
tiam quærens; Spiritus consilij, divinam provi-
dentiam inveniens; Spiritus scientiæ, oblivio-
nem

mem lubricam extinguens; Spiritus pietatis,
Spiritus timoris Dei, mentes fidelium dotibus
suis spiritualibus replens. Hic est Paracletus
& consolator in omnibus ærumnis, quibus hæc
vita referta est, dulcissimus, qui contra singula
tentamenta erudit, tristitia & languida pectora
suavissimo solatio reficit, manumq; supponit,
ne pij in afflictionibus à Deo immisis omninò
succumbant, sed tandem iterùm exsurgentes
cum júbilo caput suum efferant. Hic est vivi-
ficator & sanctificator efficacissimus, sinè cujus
numine nostra vita ne ad momentum quidem
vigorem retinere, multò minus subsistere po-
test: Nam

Omnes quod sumus ac vigemus inde est:

Regnat Spiritus ille sempiternus,

A Christo simul & parente missus,

Intrat pectora candidus pudica,

Qua templi vice consecrata ridet,

Postquam combiberint Deum medullis.

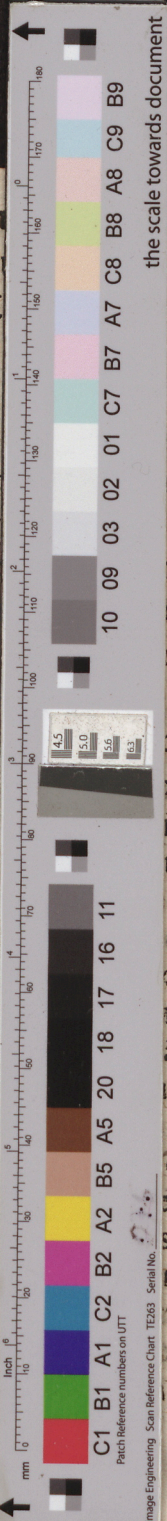
Hic est illuminator cordium miraculosus, qui
rudes & imperitos doctrinâ, insipientes sapien-
tiâ, ignaros scientiâ & cognitione affatim donat
& auget, qui de Davide adolescentulo Citha-
rædo, celeberrimum Psalmistam, de pastore ar-
mentario, eximiû Prophetam, de Daniele pue-
ro, judicem senum, de piscatorib9 abjectissimis
sanctos

sanctos Christi Legatos, de Saule persecutore
Ecclesiæ, Divum Paulum singularem gentium
doctorem fecit. Felix itaq; & ab omni parte
beatus est ille, cujus viscera, tanquam domiciliū
& receptraculum viventis Dei, almus hic Spiri-
tus incolit, cujus dicta & facta ipse solus infor-
mat & ad felicem dirigit scopum: Hujus autem
summi boni, æternæq; lucis illi participes fiunt
qui, ejusdē instinctu & ductu, post habitis mūda-
nis voluptatibus, ad cœlestia semper aspirantes,
assiduis precib9 in thymiaterio pectoris accen-
sis, gratam labiorū suorum hostiā Deo offerunt:
Spiritus S. enim est Spiritus gratiæ & precum,
precibus impetratur, & pios ad preces impellit:
Proindeq; se libentissimè associat ijs, qui ardenti & de-
voto pectore hanc ipsam orandi artē indefinenter ex-
ercent: Quā de causā super Apostolos descendebat, cū
in solitā oratione unanimiter perdurabāt: Simili quoq;
ratione sacrosancti Numinis huj9 præsentia gaudebunt,
qui eximiam virtutem pacem & concordiam, summo a-
nimi desiderio & conatu amplectuntur, discordiā verò
& omnem contentionē, utpotē infensissimum charitatis
& Sp. Sancti hostem, serio devitant, & perpetuo perse-
quantur odio, quiq; piam, sobriam, justam & normæ
verbi divini, quod est vehiculum Sp. Sancti, convenien-
tē in his terris vitam degunt, conscientiam alentes ab om-
ni injustitiā & immunditie defæcatam: Hi & alij pio-
rum exercitiorum cultores saluberrimo Sp. Sancti præ-
sidio semper fruuntur. Cont. à verò nullā in beneficijs
ipsius inveniunt partē, qui sacrosanctum castissimi huj9
Spi-

Spiritus festum in detestabilia Bachanalia aut Saturnalia
heluationibus & crapulae consecrata turpissime defor-
mant, qui universum vitae tempus, pro more hujus seculi,
in Cyclopeam impietatem & Epicuream infamunt se-
curitatem, qui timorem Dei, & verbi ipsius salvifici au-
ditum suscipi deique habent, & varijs flagitijs, cupiditatibus,
& concupiscentijs, tanquam carnis illecebris, se polluunt
& contaminant: Quorum impia conversatio Deo Spi-
ritui Sancto invisa atque exosa est: Nam quemad-
modum in vas aut vestimentum immundum nunquam
se demittunt apes, unde suffribus & unguentis, fragran-
tibusque odoribus locum aspergunt, qui harum rerum
sunt periti, meritoque, suave olenti illinunt calathiferos, ne
gravis foetor eas rursus abigat: Ita quoque, gratia Spiritus
Sancti, quae favo dulcior est, nunquam intrat corda ho-
minum, si intus lateat bilis, amaritudo, & libido. Agi-
te ergo, Cives Academici, à mundana pravitate rece-
dentes, disciplinae & jugo Spiritus Sancti mitissimo vos totos
submittite, S. S. hoc festum in honorem ipsius ardenti
pectore & psallenti voce recolite, et tanquam unico du-
ctori & moderatori studiorum & actionum vestra-
rum morem gerite, mentibus vestris immodesta
& luxuriosa vitæ obicem non obdite, quo minus hic
Spiritus Sanctus eas inhabitare possit, neque eundem
inhabitantem foedissimis peccatis iterum expellite,
(Vae enim illi à quo discedit Dominus!) sed potius
munia vocationis vestrae precibus quotidianis sedulo
ipsi commendate, qui omnem vestrum conatum ad
prosperam atque salutarem perducet metam P. P. Ro-
stochij sub sigillo Rectoratus ipso Pentecostes die, An-
no 1634.

sanctos Christi Legatos, de Sa
 Ecclesiae, Divum Paulum sing
 doctorem fecit. Felix itaq; &
 beatus est ille, cujus viscera, tan
 & receptaculum viventis Dei,
 rus incolit, cujus dicta & facta
 mat & ad felicem dirigit scopu
 summi boni, aeternaeq; lucis illi
 qui, ejusdem instinctu & ductu, po
 nis voluptatibus, ad caelestia sen
 assiduis precibus in thymaterio
 sis, gratam labiorum suorum hosti
 Spiritus S. enim est Spiritus gra
 precibus impetratur, & pios ad
 Proindeq; se libentissimè associat ijs
 voto pectore hanc ipsam orandi ar
 ercent: Quà de causâ super Apostol
 in solita oratione unanimiter perdura
 ratione sacrosancti Numinis hujus præ
 qui eximiam virtutem pacem & conc
 nimi desiderio & conatu amplectun
 & omnem contentione utpotè infens
 & Sp. Sancti hostem, serio devitant;
 quantur odio, quicq; piam, sobriam,
 verbi divini, quod est vehiculum Sp. S
 tē in his terris vitam degunt, conscier
 mni injustitiâ & immunditie defæcat
 rum exercitiorum cultores saluberrim
 sidio semper fruuntur. Cont à verò
 ipsius inveniunt partē, qui sacrosancti

the scale towards document

atore.
 ntium
 parte.
 iciliū
 Spiri-
 infor-
 utem.
 fiunt
 nūda-
 antes,
 ccen-
 runt:
 cum,
 bellis
 & de-
 ter ex-
 bat, cū
 quoq;
 ebunt,
 amo a-
 ā verò
 ritatis
 perfe-
 orma-
 nien-
 s ab o-
 ij pio-
 t præ-
 eficijs
 i hujus
 Spi-